

استفاده از تئوری بازی در تحلیل زنجیره ارزش (مورد مطالعه: صنعت حمل و نقل دریایی)

پوریا فرح‌گل^۱، عبدالله خرم‌بخت^۲، پویا علوی^۳

- ۱- کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز، دانشکده اقتصاد و مدیریت، گروه مدیریت صنعتی، شیراز، ایران
- ۲- کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، دانشکده هنر و معماری، گروه شهرسازی، تهران، ایران
- ۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، دانشکده فنی مهندسی، گروه مکترونیک، قزوین، ایران

چکیده

صنعت حمل و نقل دریایی در ایران دارای پیچیدگی‌ها و نواقصی است که نشان می‌دهد علاوه بر مطالعات فراوان هنوز تکمیل نشده است. این مطالعه با هدف تعیین بهینگی/تعامل زنجیره ارزش به کمک تئوری بازی در این صنعت مصمم است روابط همکارانه و غیرهمکارانه اعضای یک زنجیره را براساس مولفه‌های قیمت، منفعت (سود) و هزینه نمایان کند. با استفاده از اطلاعات تجربی ۵ تن از خبرگان امور دریایی و بهره‌گیری از روابط ریاضی به تجزیه و تحلیل زنجیره ارزش پرداخته شد. مقایسه نتایج نشان داد که همکاری اعضا یک زنجیره ارزش برای بدست آوردن سود و پیروی از دیگر اعضا (بازی استکلبرگ) بسیار مناسب‌تر از وضعیت غیرهمکارانه و مستقل است. از طرفی استراتژی‌های قیمت‌گذاری همکارانه برای اعضا در زنجیره ارزش بهتر است. از این رو پیشنهاد می‌گردد عناصر یک صنعت در راستای پیروی از تفکر سیستمی، در تمام فعالیت‌های خود تعامل و هم‌افزایی داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: زنجیره ارزش، تئوری بازی، بازی استکلبرگ، حل و نقل دریایی